

imod at komme ind paa Forhandlinger og Afſtemninger i private Møder uden for denne Sal, og ligeledes mod at drage min personlige Stilling til Sagen ind i en Forhandling, ſom jeg ikke kan deltage i.

Bajer: Naar jeg allerede i Dag tager Ordet, i Stedet for at vente med, hvad jeg har paa Hjerte, til et senere Trin af denne Forhandling, ſom jo utvivlsomt vil blive forſat i flere Dage, om end under forſtellige Titler, ſaa er Grunden den, at jeg er forhindret i at være til Stede, naar 2den og 3dje Akt af denne Tragedie ſpilles. Jeg er gaaet ud fra en ganſke viſt urigtig Forudſætning, det indrømmer jeg. Jeg har ikke troet, det var muligt at ſaa et endog knebent Flertal i Folketinget til at ſtemme for det Forſlag, ſom her foreligger. Jeg indrømmer min Feſttagelſe, men jeg mener paa den anden Side, at dette meget ſkrøbelige Grundlag, hvorpaa man nu vil bygge vor politifke Udvikling, dog viſtnof vil holde i de højt 14 Dage, hvori jeg ikke kan deltage i Tingets Arbejde, og at min Stemme ikke vil være afgørende. Naar jeg nævner dette Ord „Sørgespil“, ſaa kommer jeg til at huſte paa, at jeg, da jeg hørte den ærede Konſeilspræſident tale, mindedes om et Udtryk af vor ſtore Tragedieforfatter Veſlensſlæger, der lader en Perſon ſige: „Din Lavshed ſtriger mere end Fenris' Hyl!“ Jeg er overbevift om, at der er mange i denne Sal, ſom med en vis Betænkelighed gaa med til at ſtemme for Flertallets Forſlag og have ventet at høre en, om end fin, Antydning i en vis Retning fra den ærede Konſeilspræſident. Han kunde jo f. Eks. have ſagt: „Nu kunne Kongens Tjenerne fare hen i Fred!“ — jeg maa maafte for dem, der ikke ere ſprogtyndige, bemærke, at Ordet „Minister“ betyder egentlig: Tjener — eller han kunde ſige: „Jeg ſer tilbage paa en lang Regeringſtid, i hvilken jeg har gennemført mit Program i alt væſentligt; jeg begyndte ganſke viſt med at opſtille 2 Punkter: for det første 2 Maanedes Politikken og dernæſt Kjøbenhavnſ Befæſtning. To Maanedes Politikken har jeg jo deſværre maattet lade fare for lang Tid ſiden, men det er jo menneſkeligt at fejle, og jeg har erkendt min Fejl; men hvad Kjøbenhavnſ Befæſtning angaar, ſaa vil den jo blive anerkendt ved den Afſtemning, ſom ſkal falde nu i Eftermiddag!“ — Men der var ikke Spor af Antydning i den Retning, og derſom derfor de mange, der ſtaa udenfor og ønſte at høre vore Forhandlinger, vilde spørge mig: Hvad er nu egentlig det intereſſanteſte, ſom er blevet ſagt i Dag, ſaa vilde jeg ſvare:

Det intereſſanteſte er netop det, der ikke er ſagt. Jeg vilde ønſte, at denne Betragtning maa have nogen Indfyldelſe paa dem, der endnu ſtaa tvivlraadige med Henſyn til, om de vilde ſtemme for eller imod Flertallets Indſtilling. I øvrigt ſkal jeg ſige, at naar jeg, uagtet jeg ellers, ſom man ved, elſker Freden meget højt, dog ikke kan gaa med til en Fred af denne Natur, ſaa er det fordi det efter min Overbeviſning er en falſk Fred, en Fred, ſom i ſig indeholder Spiren til fremtidig Krig, og det er dog den første Betingelſe for en varig Fred, at der derved ſkal opnaas en endelig Afſlutning. Naturligviſ maa begge Parter, der afslutte Freden, i viſſe Henſeender høje ſig for hinanden, men der er Grænſer for denne Vøjelighed og denne Vøjelighed, og det har altid ſtaaet for mig, at det var det rette, hvad jeg en Gang for et Aars Tid ſiden fandt udtrykt i et Blad, ſom jeg gerne kan nævne, det var „Horsens Folkeblad“, det var ſom talte ud af mit Hjerte. Jeg klippede det ud, og der ſtaar: „Ingen virkelig Venſtremand vil eller har villet et raadent Forlig, et Forlig, hvor Fæſtningen, alle Provſoriers Hoved, anerkendes!“ Og det er dog aldeles aabenbart — det kan ikke nægtes — at Folketinget vil anerkende Fæſtningen ved denne Lejlighed. Vel ved jeg, at man i en følgende Akt af dette Skueſpil vil komme til Forſlag til Beſlutning, i hvilket der i Slutningen af Punkt 3 ſiges, at „eventuelle Bevillinger, der ſtaa i Forbindelſe med det nævnte Anlæg, ere kun at betragte ſom Udtryk for, at diſſe Anlæg nu engang ere til Stede“. Derſom den almindelige Folkebevidſthed vilde gaa ind paa en ſaadan Beviſførelſe, ſaa vilde det forundre mig i meget høj Grad. Jeg vil ikke bruge et ſaa ſtærkt Udtryk, ſom det ærede Medlem for Ribe Amts 3dje Valgkreds (Buſt), der talte om Blaar — man taler jo om Blaar i Djnene — men jeg kan ikke nægte, at da jeg for nylig kaſtede mit Blik paa Krigsminiſterens Budget her i dette Forſlag og læſte noget om Blaar til Mid-delgrundsfortet, ſaa tænkte jeg paa en Sammenligning mellem det Blaar og ſaa det Blaar, ſom kunde ſiges at ligge i Slutningen af Punkt 3 af Forſlag til Beſlutning. Jeg tror, at dette er en falſk Fred, ogſaa af den Grund, at den har den hiſtorifke Udvikling, at den er bygget paa Grundlag af det latinſte Ord: „Fas et excusa“! o: „Gør det først, og ſaa undſkyld det bagefter!“ Det er ganſke viſt en politifk Moral, der er ganſke udbredt, men det er ikke en moralſt Politik, fiſt at gøre en Ting imod den Lovlige Bevillingsmyn-